

Záněty slzné žlázy a slzného vaku

Zánět slzné žlázy (dacryoadenitis)

- většinou jednostranný
- vyskytuje se hlavně u dětí a mladých lidí
- probíhá akutně nebo chronicky

Akutní zánět slzné žlázy

- často bývá komplikací jiných onemocnění (mononukleóza, chřipka, tyfus, spála)
- méně často je příčinou zánětu přestup infekce při conjunctivitidě
- původcem jsou:
 1. **viry** (EBV, HZV, Influenzaviry)
 2. **bakterie** (Streptokoky)

Klinické příznaky

- zduření zevní třetiny až poloviny horního víčka
- velmi bolestivé
- okraj víčka je esovitě zakřiven
- slzení a chemóza (otok) spojivky, někdy zvětšené preaurikulární uzliny
- **diferenciální diagnóza**: chalazion, hordeolum, tumor
- při podezření na nádor **neprovádíme** v žádném případě **biopsii**, která by pacienta mohla poškodit výskytem metastáz či recidiv

Terapie

- u virové dakryoadenitidy podáváme analgetika a studené obklady
- u bakteriálního původu léčíme podáním ATB, případně incizí

Chronický zánět slzné žlázy

- oboustranný
- bývá často součástí systémových onemocnění (sarkoidóza)
- bulbus je utlačován nasálně dolů → exoftalmus

Zánět slzného vaku

Akutní dakryocystitida

- u malých dětí nebo lidí nad 40 let
- důvodem je hlavně překážka v odtoku slz z důvodu zúžení či uzavěru slzovodu při:
 1. vrozené neprůchodnosti *ductus nasolacrimalis*
 2. kamínku či výchlípce v slzovodu
 3. po chirurgickém zákroku v dutině ústní či čelisti
 4. po traumatu
- dochází k infekci hromadícího se sekretu nejčastěji bakteriemi *Staphylococcus aureus*, *H. influenzae*, *Proteus vulgaris* vzácně *Candida albicans*

Klinické příznaky

- slzení (epifora)
- bolest je přirovnávána k ledvinné kolice, šíří se do poloviny hlavy a zubů
- slzení a sekrece ve vnitřním koutku
- slzný vak je zarudlý a edematický, může obsahovat hlenohnisavý sekret

Komplikace: přestup infekce do orbity

Terapie

- v první fázi onemocnění podáváme ATB, nepokoušíme se o sondáž (hrozilo by riziko rozšíření infekce)
- později incize a drenáž
- při přetrvávání řešíme problém chirurgicky pomocí dakryocystorinostomie

Chronická dakryocystitida

- vzniká plíživě, střídají se období klidu a aktivity zánětu
- projevuje se slzením, slzný vak může být zduřelý s hlenovitým obsahem

Terapie

- antibiotika mohou jen zmírnit příznaky, nevedou ale k trvalému odstranění potíží
- dakryocystorinostomie

Odkazy

Zdroj

- ROZSÍVAL, Pavel, et al. *Oční lékařství*. 1. vydání. Galén, Karolinum, 2006. 373 s. ISBN 80-7262-404-0.

Související články